Ч. 239 (10.622). Львів, неділя 25. жовтня 1925 Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.

Гол. Редактор приймає від 11—1 з год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл. Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

Враження з поїздки на Велику Україну.

На марґінесі розмови з пос. Приступою.

На Радянську Україну їздить не багато людей. А з окрема не їздять туди Українці, що найшлися під Польщею. Не їздять тому, бо не мають на це ні змоги ні нагоди. Коли ми дістаємо якінебудь інформації про Радянську Україну, то вони походять або з радянської або з еміґрантської преси, або черпаємо їх із вражінь чужих подорожників, якщо вони взагалі свої враження публікують. Безпосередніх інформацій від очевидців про те, що діється на Україні та яке там тепер життя — ми маємо дуже мало. Останнім очевидцем тамошнього життя і тамошніх відносин, з яким ми мали змогу безпосередньо стрінутися, був саме шан. посол Х. Приступа, що повернув зі своєї подорожі по Україні.

Ми вдячні послові Приступі за те, що поділився з нами своїми враженнями. Ті враження занотували ми в такому порядку, як їх нам шан. посол розказував. Та ось на цьому місці вважаємо за вказане підкреслити, що посол Приступа як член комуністичної фракції варшавського сойму, а тим самим як член комуністичної партії не дав і не міг нам дати вповні вичерпуючих інформацій про все те, що нас могло цікавити в першу чергу.

Будучи партійною людиною, наш шановний інтерлокутор не міг дивитися на тамошнє життя инакше як крізь партійні окуляри. Та ми поступили супроти нього льояльно і передали ці його враження по змозі його ж таки словами. І саме тому вони вимагають деяких застережень.

З партійного становища посла Приступи вони були в деяких порушених точках вичерпуючими та з нашого становища вони не тільки не вичерпуючі, але й взагалі надто загальні. Що життєві відносини на Україні поправляються — це факт. Але вони далекі від того, щоби робити собі якінебудь ілюзії про повну їх направу. Ні економічно ні політично вони не стоять на належній висоті. З цього здає собі докладно справу навіть пануюча там КП(б)У, з того здає собі докладно справу і харківський уряд. Очевидно, що ці відносини не можуть бути задовольняючими в першій мірі для нас, що не погоджуємося з системою диктатури одної кляси і що стоїмо на суто-демократичному становищі. Ясно, що ми не можемо ставити якихнебудь вимог демократичного характеру до влади, що стоїть на становищі диктатури одної класи чи краще — як це є в даному випадку — одної партії. Ми можемо вести проти диктатури тільки політичну боротьбу.

Та ми свідомі й того, що теперішня радвлада на Україні вважає себе не тільки висловником волі комуністичної партії, але претендує і на те, щоби бути висловником волі українського національно свідомого робітництва і селянства. Вона вважає себе не тільки територіяльно українською, але й національно-українською владою. Супроти цього ми можемо мати до неї деякі вимоги чисто-національного характеру. Та в тім то й річ, що харківський уряд, претендуючи на назву національно-українського уряду, не веде національно-української політики, але навпаки переводить на Україні політичні доручення московського комуністичного осередку, які не покриваються з життєвими інтересами української нації.

Та суперечність між тим, чим радвлада на Україні є, і тим, чим вона себе вважає — слідна на кожному кроці, слідна вона і на порушеній в розмові з пос. Приступою справі відносин харківського урядового центру до Москви. Будучи знаряддям московського осередку, Харків не може і не в силі висловлювати волю українських мас не зважаючи на те, що деколи хоче бути її виразником.

Наше становище до цеї справи ми вже засовували нераз. А зокрема засували ми його у відношенню до чічерінівських заходів у Варшаві. Вони нам дали зайвий доказ на те, що московські більшовицькі дипльомати з інтересами українського народу не рахуються, що вони для них не важні. А становище харківського уряду до тих заходів було ніяке, то значить, що воно в даному випадку покривалося зі становищем Москви, а тим самим не покривалося ні зі становищем ні з настроями українських широких мас на радянській Україні.

Фальшива стабілізація.

Про стабілізацію, її потребу та засоби писали стільки перед конференцією в Льокарно, що нині, коли головні держави подали собі дружно руки, нема сумніву, писатимуть ще більше. На політичній згоді зважило економічне безладдя: дружні дипльоматичні взаємини держав, без взаємин промислових та торговельних, не в силі вдержатись довше як листок паперу на осіннім вітрі.

У теперішній мент панує в европейських державах одно хитке поняття стабілізації, за яке й уряди і населення хапаються, мов потопаючий бритви. Не диво, що не тільки на поверхні не в силі вдержатись, але ще й зарізують себе. Здавалось, що коли держави заведуть стабілізацію валюти, мідяна та срібна монета відчинить настіж до цього часу зачинені двері з держави до держави. І як тільки ввели „тверду“ валюту, почули ми голоси, що це не вистачає: кожна нація повинна свою валюту стабілізувати настільки, щоби в її межах не було вічного хвилювання у загальнім рівні цін. А за тим ще й нові остороги: що й стабілізація такого рівня не є можлива, тому, що вона є в звязку з сильним хитанням цін поодиноких продуктів. Не треба забувати, що висота цін на продукти залежить інколи не тільки від стихійної гри природи, але від заробітної плати працюючих.

Потреба стабілізації навіть таких хитких суспільних явищ є саме ознакою затраченої повоєнної рівноваги навіть найсильніших держав. Світ у погоні за трівкими основами забув, що хитання і ворушкість цін, краму та вартости праці має незвичайно велике значіння для економічного життя, бо вказує і продуцентам і купцям і всім иншим: яких предметів є багато, а яких мало. Зріст цін вказує, в якім напрямку повинні звернути своє зусилля і праця і капітал, щоби витворити та зробити доступними необхідні предмети, яких нема.

Надмірне хвилювання цін є наслідком надто великої скількости паперових грошей, друкованих урядами в такій добі, як війна, коли не мали сміливости та спроможности наложити на громадян досить високі податки. Коли нині американський економіст д-р Б. М. Андерсон (з „Чейс Нейшенел Бенк“ у Ню-Йорку) видає періодичні бюлетени на те, щоби вказати, який крам має еластичні ціни, світ має немов одно віконце обсерваторії, з якого може поглянути на взаємини сил продукції та добробуту ріжних держав. Тільки завдяки складній машині хвилювання коштів продукції і цін виробів може світовий промисл удержатись у рівновазі.

Високопідтягнені ціни заробітної плати не дають великої користи робітникові, коли підприємці не в силі взяти його на роботу по цій платі і висилати на ринок вироби по цінах, основаних на цих коштах. Тоді робітники лишаються безробітними або півбезробітними. Високі постійні ціни, що є вислідком комбінацій між ріжними конкурентами, не мають великої користи для купця, якщо він не в силі дати їх по цих цінах. Правдиві ціни це ті, що забезпечують крамові збут і очищують ринок. Правдива заробітна плата це та, що вирівнює подачу та попит ринку праці і дає змогу робітникові працювати за неї.

Так казав „здоровий розум“ старої тзв. менчестерської школи. Не слід забувати про ролю моральних та законодатних чинників у нормуванні плати та цін. Теорія заробітних плат не покривається з чистою теорією „ринку“. Саме в моментах великих кріз позначається вага свобідного руху товарів і свобідних взаємин між людьми — руху між промислом одної країни і другої, а навіть усіх частин світа. Багацтво якогось народу чи держави залежить у першій мірі від інтензивности його продукції і швидкости, з якою ця продукція находить збут. Методи фабрикації, поділу праці і багацтво капіталу в добуванні товару грають таку велику ролю в експорті, що їх не можна знехтувати штучними банковими чи політичними операціями.

Уряди та народи, що не рахуються з необхідними економічними основами свого розвитку, піддаються впливам містичних ідей, які не дозволяють їм бачити дійсности і ведуть до лиховісних експериментів. Війна стала приятливим ґрунтом для оман і надлюдських спроб, суперечних твердим законам даних реальних обставин. Одною з таких оман є фальшива стабілізація, піддержувана такими урядами як нинішний польський.

Уряди, яких міністри доказують поправу становища своєї держави, маючи на думці чисто дипльоматичні „успіхи“ щодо забезпеки кордонів, а забуваючи про необхідність одчинення цих кордонів для економічних взаємин з иншими державами, ведуть політику струся, що запорпав голову в пісок і не бачить ні пустині ні зголоднілого льва. Ця вигідна поза є також стабілізацією. Найбільше стабілізованим є те, що взагалі не рухається, себто труп.

п. п.

Red. czas. „Dilo“ Pr. 765/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo“ Nr. 235 (10.618) z dnia 21. października 1925 r. w artykule pod tytułem: „Wicze w Rudnach“ w ustępie między słowami: ich na buducze... a: Wyzwajut wsiu ukrainśkyj zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej uznał dokonaną w dniu 20. października 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 18. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 21. października 1925 r.

Hawel.

Митр. Шептицький кардиналом.

Краківський клерикальний „Глос Народу“ мав одержати з ватиканських кол інформацію, що митр. Шептицький буде призначений у листопаді ц. р. кардиналом. Якби ця звістка здійснилась, то митр. Шептицький був би четвертим з черги нашим кардиналом. Першим був митрополит Ісидор з доби фльорентійської унії (р. 1439), другим архиепископ Михайло Левицький, в 1856 р., третім — Сильвестер Сембратович в 1895 р. Кажуть, що призначення митр. Шептицького має бути у звязку з численними доманганнями польських кол, щоби призначено ще третього кардинала з Польщі. Нема сумніву, що польський уряд покористується всім своїм впливом, щоби доказати, що польські кандидати надаються краще на таку почесть і що Українці взагалі не повинні входити в гру при таких комбінаціях.

Ювилей людини праці.

40-ліття громадянської діяльности д-ра Степана Федака.

Сьогодні, в неділю 25. жовтня, представники українських громадянських установ і організацій цілого краю складають привіт одному з найстарших і найбільш заслужених робітників на рідній народній ниві д-рові Степанові Федакові — з приводу 40-літніх роковин його праці. Сорок літ — це шмат часу! Перед тим, що перейшов цей довгий-предовгий шлях важкої муравлиної праці у найважчих умовинах і залишив по вибоїстій дорозі незрушимі памятники — слід з пошаною поклонитись як перед Каменярем.

Син бідного народнього учителя, втративши в 14-ім році життя свого батька — від молодечих літ пробивався крізь життя власними силами, допомагаючи ще й молодшій рідні та пройімаючись безталанням-недолею свого народу. Не мрійник і не фантаст, а тверезий ідеаліст і здоровий оптиміст, що бачив радість життя у праці і вірив у побіду через працю — здобуте теоретичне знання рішив був використати до створення нових ділянок і нових варстатів праці, що далиб прожиток безпосереднім робітникам та скріпилиб силу народа. Він був одним із перших, які цю силу бачили передусім в економічній організованости громадянства. І він був одним із перших, що зрозуміли величезну вагу скупчення української землі в руках українського хлібороба. Тому теж ми бачимо Його поміж основниками найповажнійших економічних інституцій як „Народня Торговля" і „Дністер" і тому Він, як адвокат, головну увагу звернув на можливости викупу поміщицької землі, на парцеляційні справи. Немає майже такого кооперативного Товариства, при основанні якого Він не співпрацював би. „Дністер" — це сторінка Його життя, яку треба би описувати окремо золотими літерами. Скільки Він наїздився по всіх закутинах краю і скільки коштувало його сил, здоровля і власного гроша, аби лише спонукати байдужих заскорузлих людей звигнути спільними силами основний фонд 100.000 корон цеї інституції!

Визначаючись невичерпаною, дійсно подиву гідною енергією, д-ра Степана Федака протягом цілих тих сорок літ не бракувало ніде, де треба було фахової поради, матеріяльної допомоги, моральної піддержки. Ставропігія, захоронки, школи, українські інваліди, політичні вязні — треба би навести довгий реєстр тих установ, організацій, конґреґацій і пошкодованих при національній роботі громадян, які мусять бути вдячні Йому. Покликавши до життя в час найгіршого лихоліття „Горожанський Комітет", розвинув на широку скалю філянтропійну діяльність, бачучи в ній, як у кожному свому кроці, не добровільну пожертву, а національний обовязок. За сповнювання національного обовязку. Він діждався був і тюремних днів.

Суворий фаховець-економіст є одночасно великим поклонником Музи: співу, музики, театру. Д-р Степан Федак не звик пропускати ні одної нагоди, де треба підкреслити власним прикладом потреби піддтримання рідного мистецтва. Розуміючи значіння маніфестаційних обходів Його можна було бачити буквально на кожному національному святі.

Д-р Степан Федак належить до тих нечисленних одиниць, щодо яких важко сказати: де кінчається їх національно-громадянська діяльність а де починається приватне життя. Хай вибачить нам Ш. Ювилят, що ми торкаємось Його родинних відносин, а проте при загальній характеристиці Його особи — цього моменту на дасться промовчати. Доктор Степан Федак, для якого нема такої перешкоди, задля якої Він не відвідав би щодня своєї старенької мами і який з геройським спокоєм терпів удари, що сипались на нього за вчинки його найближчих, зроджені з патріотичного почування, — є справді зразком сина й батька української родини.

40 літ минуло з того часу, коли д-р Степан Федак сміливою ходою вступив на буряном порослий і терням засіяний шлях. Нині, по 40-ох роках, ми бачимо д-ра Ст. Федака таким самим, що й давно колись: завжди метким, енергійним, робітливим, безкорисним, бадьорим і веселим. Чим Він був — тим і є. Хай-же довгі роки залишиться тим самим і хай Його сили, енергія й життєрадість дозволять Йому ще довгі роки служити на славу і добро українського народу.

По широкому світі.

Становище французького уряду має бути непевне в наслідок невдачі позички розписаної Кайом, міністром фінансів. Наслідником Пенлеве мав би бути Бріян, а як що цей не згодиться на те, то мабуть соціяліст Ренодель.

Грецькі війська ввійшли на територію Болгарії, заїнявши кілька містечок і вбивши кількох вартових на кордоні. Наслідком конфлікт на кордоні, де Болгари вбили Грека і стріляли до грецького офіцира.

Німецький уряд мав вислати до французького ноту з домаганням в справі опорожнення кольонської смуги та роззброєння. Він вказує на те, що вже почав роззброєння у власній державі.

Литві грозить утрата Мемеля, тому, що при виборах до сойму Литовці вибрали тільки одного посла на 29 мандатів, а решту Німці.

Анунціо найбільший сучасний італійський письменник є призначений урядом Муссоліні'ого ґенералом та головою воздушної фльоти.

Чічерін, всупереч часописним вісткам, протестує буцімто вибирається до Парижа на розмову з Бріяном.

Ватикан одержав півтора міліона долярів від американських банкирів, щоби хоронити Апостольську Столицю від хвилювання европейської валюти.

Зпоза океану.

За економічну орґанізацію еміґрації.

Дня 4. жовтня н. р. відбулася в Філядельфії в Січовому Домі загальна дискусія на тему: Чи можливо розвивати українські господарські інституції в Злучених Державах а зокрема в Філядельфії.

Дискусія відбулася з рамени Американсько-Українського Економічного Товариства та при допомозі І. Січової Округи. Головний референт д-р Володимир Ґалан пояснив зібраним цілі згаданого товариства та причини його оснування. Ціль Економічного Товариства гуртувати американсько-українську еміґрацію для помочі при господарській відбудові рідного краю, та щоби поліпшити її матеріяльне положення на місці. Наша інтеліґенція і взагалі національний провід замало посвячує уваги господарським справам. Американська еміґрація, яка має більше життєвого досвіду, а яка чує ще свій звязок із краєм і хоче йому допомогти, повинна зорґанізуватися в чисто господарське товариство, щоби притягти до праці всі сили на еміґрації. Політиканство, яке завелось на еміґрації після визвольної війни, дійшло вже до самого краю. Розладдя і нетерпимість дійшли до тої міри, що і найсвідоміщі одиниці не в силі здобутись на холоднокровне передумання нашого національного положення в той час, коли край живе в найгіршому лихолітті.

Маючи це на увазі, рішено дати почин до створення такої господарської орґанізації, щоби згуртувати в ній всіх тих заморських еміґрантів, які бажають працювати для добра всього українського народу і для добра все української еміґрації в Злучених Державах. Як першу ціль поставило собі товариство створити сильну орґанізацію в Філядельфії, та навязати взаємини зі всіми українськими господарськими інституціями в Америці і в краю. Щоби згуртувати всіх працьовників на господарському полі біля одного осередка, товариство рішило в як найскоршому часі при-

---

О. Д-Р. Г. КОСТЕЛЬНИК. 9)

Зі Львова до Риму.

(Продовження.)

IV.

Церков св. Марка і Лідо.

Зовнішній вигляд церкви св. Марка такий мальовничий і чарівний, що либонь на цілому світі нема церкви, що могла би з нею суперничати. Фасади римських базилік у порівнанню з її фасадою виглядаються наче проста камяна брила. Тільки що біля високої палати дожів вона видається трохи занизькою. Колиб так стояла на горбку нашого св. Юра у Львові!... Ото малиб ми чим похвалитися! Тай вона „возвисилася би".

В середині вона нагадує царгородську св. Софію. Образи також у візантійському стилі. Підлога зі старости літ уже позападалася — це трохи вражає, але наглядніще віддає старовину. Не буде це ніяким комплиментом для церкви св. Марка, коли скажу, що в ній „усе з мармору". В Італії повно мармору скрізь, як у нас соломи. В готелях, в пансіонах, в приватних домах підлога виложена мармором, сходи з мармору, віконні варцаби з мармору. У всіх італійських церквах повно мармору. Тому там звертає на себе увагу тільки „дорогоцінний" — єгипетський, грецький — мармор. А такого в церкві св. Марка повно. Як часто ми — в книжках, чи то в розмовах, чи в своїх думках — з погордою ставимося до тих людей, що жили десь коло 1000. року. А венеціянський св. Марко, повний — що так висловлюся — солодкого й недосяжного мистецтва, по ангельськи глузує собі з таких наших немудрих, себелюбних думок. Хто його вимріяв у своїй фантазії, цей був величний геній-будівник і поет одночасно. Але складові елементи (форми) свого твору він переймав від Греків, як загалом латинська поезія і фільософія всі свої форми переймала від Греків. І вчишся тут живцем подивляти старинних Греків, та відчуваєш просто неописаний жаль до Турків, котрі знищили ціле надбання „вибраного народу" в культурі. Найвиставніщі камениці стоять біля „Canal grande". Дуже багато їх, що подібні до себе, як око до ока. В багатьох находиш арабські мотиви (арабески). І саме отсі (як палати дожів, ca' d'oro і ин.) надають Венеції спеціяльний вираз. Венеціяне, моряки, вешталися по далекому світі і полишили по собі сліди Греків, Арабів...

Дня 19. VII. (це був перший наш день у Венеції) була неділя. В год. 9. о. прал. Войнаровський мав для нас у св. Марка на головному престолі св. службу божу. Народу було мало — ми українські паломники становили чи не половину всіх присутніх. В год. 10, коли в наших церквах співана служба божа і повно людей в церкві, в св. Марка була тільки читана служба божа і небагато народу. А воно так було у всіх церквах — не тільки в Венеції, але і в Римі. Ніде не довелось нам бачити співаної служби божої і такого наговпу народу в церкві, як у нас буває. Вигідні собі ті Італійці — навіть у богослуженні. В Венеції бачили ми (в 10. год. пер. пол. в неділю) якусь італійську процесію: дзвони з високої дзвіниці (що 1902. р. була завалилась, а опісля збудовано нову в таких самих розмірах і стилі) греміли, з св. Марка вийшло повбираних з 10 священиків і з 10 світських (ці також були в якихсь спеціяльних церковних одежах) з якимись фанфарами, перейшли через площу св. Марка, тай по всьому. На площі — голуби (ті звичайні собі голуби, що ввійшли в приповідку), чужинці, що розглядаються, і домашні, що сидять собі на мармурових сходах перед св. Марком та оповідають собі про „це і те". А перед св. Марком на височезних дрючках розмаяні довжезні національні італійські прапори з венеціянським гербом. Лев є символом св. євангелиста Марка, а що патроном Венеції є св. Марко, тому й гербом Венеції є лев. Мощі св. Марка Венеціяне вкрали ще в 9. віці з Олександрії (в Єгипті).

По полудні вибрались ми на Лідо. Це остров зараз біля Венеції, купелева місцевість. Місто на тому острові невелике, але ново-европейське: чудові вілі і готелі з розкішними огородами (прекрасні пахучі олеандри!) Є трамвай і авта. Ми хотіли викупатися в морі. (Ціла Венеція тут іде купатись, бо в самій Венеції нема купелевого місця.) Та деж там! Навіть до моря приблизитись годі, а не щоби у ньому викупатися. Ціле довжезне побережжа забудоване купелевими більшими й меншими будинками, а все переповнене людьми. Це не св. Марко, щоби в неділю світив пустками! Тут збіглись усі віри й нації, бо горяч, що аж! Мрієш про купіль як про спасіння, а тут годі! Не продають білєтів до купелі, бо всі кабіни заняті. Продають тільки білєти для вступу на каварняну терасу, відки можна подивитись на повне море (якого з Венеції не видно) та на тих, що купаються.

Від каси на боки веде коридор до купелів; а просто — на терасу. По дорозі по обох боках крамнички з виставами ріжних венеціянських виробів, що так і манять очі. Просто „мусиш" щось купити. За тими крамничками каварня з терасою над морем. (Те все під одним дахом.) І тут повно народу. Розміщуємося, як можемо. Пємо ріжні „бібіте" (себто солодкі напитки як лімоняда, ґранатина і ин.) з ледом. Звичай каже пити через соломку, яку обовязково подають. Це холодить. Глядиш на боки — як далеко досягнеш оком, море роїться людьми. Купаються всуміш мущини й жінки. Вереск, крик, сміх. Глядиш просто — повне море! Море без краю, темне — в далечині, наче вигнуте так, що творить півкулю. Бачиш, що воно живе, рухається... Ах, те повне море! Маєш враження, що це хмари або згущений вітер, який переходить далекі земські й небесні світи, та криє в собі всі тайни і сили землі і неба... Він рухається, дає тобі знати, що він живий... А він біля тебе!... Є щось божеського, щось могучого в виді повного моря. Чому то так, моє серце по дурному мріє — нема моря біля нашого Львова, щоби глядіти на нього бодай через дірку від ключа? Так від часу до часу. Думаю, що цей могучий вид переробив би наш психічний „мінімалізм" у „максималізм" повного моря. Адже чоловік уподібнюється до свого окруження, як і всяке живе єство.

Ох море, повне море! Дай мені твої сили бодай на один день! Щоб я погуляв собі — побив, кого хочу, підняв, кого хочу... Ти знаєш!

(Продовження буде.)

ступити до видавання власного господарського журналу в краю, в якому був би теж американський відділ. Так започаткувавши справу, товариство приступить відтак до виконання дальших пекучих завдань, які однак вимагають більших засобів та більшої організації.

Щоби почути думки філядельфійського загалу, товариство уладило дискусію, після якої присутні дійшли до слідуючих заключень:

1) Теперішні відносини серед американсько-української еміграції взагалі, а в Філядельфії зокрема, є того рода, що майже не можливо приступати відразу до закладання кооператив чи иньших підприємств. Натомісць є вказаним і конечним приступати негайно до поширення кооперативної та взагалі господарської літератури і закладати торговельно-господарські курси, щоб згуртувати наших емігрантів, підготовити їх фахово, виробити товариськість та взаїмне довіря і в той спосіб підготовити ґрунт до дальшої успішної праці.

2) Скликати негайно на нараду всіх наших фахових робітників з ріжних областей промислу і торговлі та започаткувати їх станову організацію.

На закінчення виголосив цікавий реферат п. Лівач про продукційну силу населення у Канаді і Злучених Державах. Послугуючись найновійшими статистичними датами, референт виказав, що продукційна сила американського робітника перевисшає більше чим в десятеро продуктивність українського робітника.

Дискусія мала незвичайно поважний характер. Як зачуваємо, плянуються дальші виклади та дискусійні вечері, що треба повитати яко відрадне явище серед нашої еміграції, дарма, що ствердження неможливости негайної економічної організації української заморської еміграції й обмеження свого поля діяльности покищо до чисто теоретичної підготовки — свідчить, на жаль, дійсно про велике й надзвичайно шкідливе розбиття тамошнього українського громадянства. Найбільша жертвенність наших заморських братів на ріжні народні установи в їх матірньому краю не видасть бажаних плодів, якщо сперша там, за океаном, не створиться дужа спільна, колєктивна, економічна організація, яка мала би свої галузі у рідному краю. Покликуючись так часто на ірляндців — слід брати собі приклад передовсім з їх економічної організованости на еміграції в той час, коли в їх рідному краю панували найважчі політичні відносини.

Сойм.

Буджетова дискусія.

Буджетова дискусія йде в соймі дальше. Нічого нового ні цікавого в ній завважити не можна. Одні бесідники критикують політику В. Ґрабского і його господарку дуже делікатно, инші накидаються на нього, а ще инші лявірують.

Посол Ромоцкі (ХД) домагався енерґійної боротьби з надужиттями, а в першу чергу з надужиттями в міністерстві військових справ. Виступив гостро проти міністра праці Сокаля та заявив, що не має до нього довіря, бо зпоміж усіх міністрів праці, яких мала Польща, він є найрадикальнійшим. На жаль того радикалізму не примінює він у відношенню до Німеччини, яка зірвала вашинґтонську умову в напрямі довготи дня праці. Його партія теж не має довіря до мін. Сокаля. Промовець є проти утримування паритету золотого шляхом інтервенції. Щож до стягання податків то пос. Ромоцкі закидує урядові надто оптимістичну оцінку платничої спроможности населення. Стверджує, що буджет по обох сторонах, отже в прибутках і видатках є нереальний. Його клюб голосуватиме за відісланням санаційних законопроєктів до комісії.

Посол Хондзиньскі (НПР.) каже, що виною нинішньої економічної кризи є не тільки уряд, але й сойм. Він не вірить у те, щоби новий уряд міг щонебудь порадити. Заявляється за всіми санаційними законопроєктами уряду і взиває усі партії до солідарної праці над поправою відносин у державі.

Найновіші відомости з Варшави кажуть, що сьогодня рішиться справа урядової кризи. Далі вони інформують, що уряд В. Ґрабского втримається при владі і на будуче. До цього причиняться хадеки. Вони будуть голосувати проти внесків „Визволення", пос. Бирки і пос. Тугута. Внесок „Визволення" містить заяву недовіря урядові В. Ґрабского, а два другі внески домагаються створення соймової комісії для провірення діяльности уряду.

Уряд В. Ґрабского матиме за собою голоси ендеків, пубадеків, хадеків, НПР. і ППС. Ці голоси вистарчать для того, щоби не допустити до урядової кризи.

За рідну землю.

Віче в Рогатині.

Рогатин дня 22. жовтня.

В середу дня 21. жовтня в 12-тій годині в полудне відбулося в Рогатині в домі філії „Просвіти" віче в земельній справі. Не оглядаючись на лиху погоду, саля була битком наповнена селянами з усіх сіл Рогатинщини.

Віче відкрив короткою промовою адвокат д-р С. Гладкий. Він виправдав неприсутність послів з огляду на буджетову дискусію у варшавському соймі і представив вагу законопроєкту про земельну реформу.

Предсідником вибрано о. шамбеляна Городецького, його заступником Ст. Ковалева господаря з Яча а секретарем Василя Мацука господаря з Конюшок.

Реферат про земельну справу виголосив делєґат Ц. К. УНДО п. Володимир Целевич. Він представив значіння землі для селянства і для цілого народу і зобразив поодинокі моменти боротьби українського трудового люду за посідання землі. Закінчив обговоренням постанов законопроєкту про земельну реформу і його небезпеку для українського народу взагалі та для українського селянства зокрема.

В дискусії забирали голос селяне Василь Тимків і Стефан Ковалів. Перший завізвав присутніх до безоглядної боротьби за народні права. Репресії не повинні нікого лякати тому, що тільки жертвами майна й крови здобуває народ свої права. Другий вказав на вагу економічної організації селянства, на потребу поширення і поглиблення кооперативного руху і завізвав присутніх до організації на економічному полі.

Присутні одноголосно ухвалили відомі резолюції в земельній справі з додатком, що земля має перейти в руки селян без викупу і рішили переслати ці резолюції до президії ради міністрів, до маршалка сойму і до Української Парляментарної Репрезентації. Рішено також з усіх громад зібрати окремі протести проти проєктованої урядом земельної реформи. Делєґатам громад роздано зразки протесту.

О. Григорій Скасків з Дібринова вказав на важке положення селянства ізза ворожої для селянства економічної політики правительства. Ціни сільських продуктів є дешеві, ціни промислових виробів дорогі. М. Величковський, урядник товариства „Дністер" представив справу обезпечення селянських будинків. Присутні ставили запити в справі шкільного плєбісциту, одначе комісар староства заборонив їх, мовляв тому, що шкільна справа не є на денному порядку віча.

О. Шамбелян Городецький замкнув віче прекрасною промовою, взиваючи присутніх до єдности, до організації і до боротьби за землю і волю.

По вічу уділював п. Володимир Целевич інформації на запити в ріжних справах, в яких до нього зверталися присутні. с.

Віче в Журавні.

Журавно, 21. жовтня.

Сьогодні у нас відбулося віче в земельній справі. Не вважаючи на крайне несприятливу погоду явилися делегати з сіл, самі селяне. З інтелігенції на салі тільки організатор — п. Р. Шенкірик. Віче отворив п. Р. Шенкірик. Його вибрано і предсідником. Секретарював О. Цукірник.

Реферат виголосив п. С. Трусевич зі Львова.

Підчас промови референта для вязи перебиває йому комісар староства з Жидачева і полемізує з бесідником! У вставних промовах комісар пробує вибілювати законопроєкт земельної реформи польського сойму, мовляв — Прусаки були більш жорстокі в проводженню кольонізації, мовляв — Поляки на українських землях кольонізують історичну польську власність. Референт відповів комісареві статистичними даними і цитатами з польських письменників.

В дискусії забірають голос: Р. Шенкірик і селяне: Ол. Стехнович, Д. Мудрий і инші.

Ухвалено резолюції, рішено подбати, щоби всі села вислали протест проти законопроєкту про кольонізацію та осадництво, який тепер є на черзі в соймі.

На вічу явилася численно поліція під проводом ославленого ком. Денисевича, в очах котрого недавно польська боївка скатувала п. Р. Шенкірика. Цей п. Денисевіч перед вічем шведавлся по ринку і відмовляв селян від участи в вічу. Присутність поліції в такім числі на вічу не новина у нас. Вона м. ин. урядує навіть в церкві підчас богослужень. Немає її тільки там, де урядує польська боюфка.

Місяць жовтень є місяцем української книжки. — Пошануйте українську книжку, не дозвольте, щоби вона плісніла на складах, відведіть їй почесне місце у своїй хаті!

На маргінесі зїздів, анкет, нарад, зборів і т. д.

(Дискусійна стаття.)

Ріжні наші краєві установи роблять часто зїзди, анкети, наради чи хоч би свої загальні збори. З усіх усюдів краю спішать делегати до города Льва, щоби бути присутніми на зборах, щоби дізнатися, якими шляхами дальше йти, щоби винести звідтам бодай одробину ініціятиви і духа творчости. На жаль, заводяться у своїх надіях, бо користи із таких зборів майже ніякі. Так! справді майже ніякі, бо в порівнанні із тими трудами і величезними видатками, які получені з усякого рода краєвими зїздами, успіхи тих заходів майже жадні.

Які то величезні кошта, запитає хтось?

Скажім, що на краєвий зїзд прибуде до Львова лише 100 делеґатів. Приймім, що кожний з них пересічно втратить 20 зол. на залізницю, харч, готель — от і вже маємо суму 2000 зол.! Чи не величезні це, як на наші відносини, кошти? Може хто закине тому рахункові неточність, бо не на кождім зїзді буває аж 100 делеґатів, то я зараз відповім притакуючо, але додам, що і кошти поїздки виносять куди більше від 20 зол. нараз. Знають це найкраще ці, що часто їздять на всякі краєві збори. До цього не один же буває зїзд у році. Маємо їх який десяток, а всі вони разом коштують нас около або і понад 20.000 зол.

Чому не маємо майже ніяких користей із всякого рода краєвих зїздів?

Заки відповім на це, мушу застерегтися, що не думаю тим робити закидів всім тим, що скликують подібні краєві наради чи збори. Вони робили лише так, як воно робилося в нас дотепер і в добрій вірі думали осягнути певні цілі, потрібні ріжним організаціям чи установам.

Причиною невдач є недостача відповідної підготовки перед краєвим зїздом, дальше відсутність відповідного підготування краю, а радше делеґатів, хиби в самім порядку нарад і веденні їх президією.

Щоби мати певні користи, а бодай моральне вдоволення із так коштовних краєвих зїздів, як це буває у нас, представляю собі пляновану роботу ось так:

Яку й не скликувано би краєву нараду (навіть Заг. Збори централь), то скликуючі повинні повідомити загал не про сам факт зїзду і що буде на порядку (тут вистане оголошення в часописах), але про докладний плян ведення нарад, пересилаючи краєвим центрам (повітам) на письмі огляд того, над чим буде нарада. Повітові центри, маючи реферати чи звіти в руках, скликають в себе певний заінтересований гурток, перечитують їх спільно, дискутують і виносять відповідні рішення. На збори виїзджає тоді делеґат добре поінформований, що має говорити і яке становище зайняти в даній справі. Не буде це його особиста гадка, лише гуртка чи загалу, який репрезентує делеґат. Та навіть колиб і не скликувано гуртка, а лише сам делеґат переглянув плян нарад, то все таки з того буде користь, бо він вже буде зорієнтований, де і в якій справі має забирати голос. Це одно.

А друге: Ми відомі з балакучости. Приїздить делеґат на якісь краєві збори і починає розбалакуватися про ріжні неможливі річи, які нераз дуже далекі від теми. Прислухуючись нарадам, часто мається враження, що люде приїхали до Львова понисуватися своєю красномовністю. Тут повинна президія негайно взивати бесідників до порядку (без образ для них) не дозволяти одному на годинне виголошування промов, а другому відбирати голос, бо поспішаючи з нарадами, звичайно дальшим бесідникам обмежується час промови до кількох хвилин. Здається, що буде краще, як президія відразу по рефераті установить час поодиноким бесідникам і формально запитами звернеться до тих бесідників, які не будуть вміти ясно і рішучо займати свого становиска в певних справах.

Вкінці скликаючі наради повинні взяти все під увагу фізичну і психічну витревалість учасників. По перше: не накопичувати рефератів. По друге: не тягнути нарад в безконечність, бо із них далеко менше користи, як коли би були ведені коротко і річево. Підчас довгих нарад частина учасників виходить звичайно на снідання або обід, друга частина лишається на салі. Але вертають тамті, не знаючи про що йде мова, а виходять другі. І так чим довше, то повстає тим живійша мандрівка делеґатів. Хто слідкує за тим і ставиться серіозно до справи, того такий порядок мусить вразити. Отже 3—4 годинна нарада, 1—2 годинна перерва і знов можна брати участь в нарадах яких 3 години. Але все це можливе, коли приноровиться попередні поради.

Якщо скликаючі краєві наради, 1) не повідомлять край писемними рефератами (звітами), які мається обговорити на нарадах, 2) коли місцеві центри (повіти, райони) не призадумаються і не займуть певного становища в даних справах і не дадуть вказівок делеґатам, 3) якщо президія нарад не буде додержувати обмеженого часу промовців, а головно їх річевої відповіди чи критики реферату і 4) якщо не візьметься на увагу границі фізичної і психічної витревалости учасників нарад — то шкода робити всякі краєві зїзди, шкода витрачувати марно гріш, за який можна би нам річно створити не одну гарну економічну інституцію. Ь. П.

НОВИНКИ.

— Конфіската. Останнє число „Діла" сконфіскувала прокуратура за один уступ з розмови з сенатором Черкавським і за два уступи з передової статті п. з. „За рідну землю".

— Український університет у Празі. „Праґер Прессе" містить у своому числі з дня 21. жовтня інформації про празький український університет. Ректором університету на цей рік вибрано д-ра О. Колессу, проректором проф. Щербину. Деканом фільософічного виділу став проф. Антонович, а продеканом проф. Щербаківський. На правничому виділі деканом вибрано проф. д-ра Старосольського а продеканом проф. Лащенка. На фільософічному виділі оголошено такі виклади: Джерела української історії [illegible] Дорошенко; історія української [illegible] семинар — проф. Біднов; історія [illegible] ського мистецтва — проф. Антонович [illegible] мандрівки народів і княжі [illegible]

і—проф. Щербаківський: українські народні пісні в збірниках Лисенка і инших композиторів—Стешко: українська мова в чехословацькій мовній родині — інж. Смаль-Стоцький; історія давного роману, оповідання і апокрифів на Україні—проф. Коваленко: курс літературно-історичної методології—проф. Білецький; староболгарська граматика Р. Смаль-Стоцький: підстави чеської граматики—Носкова; історія українського права — проф. Лащенко: історія українського приватного права — проф. Андрієвський.

— Голодівка вязнів. Від четверга у вязниці при вул. Баторія почали голодівку всі політичні вязні, без огляду на національність. Причиною неподержання останніх обіцянок щодо поправи вязничного режіму.

— Ucrainica. в ч. 287. у „Прагер Прессе" у відділі „Slavische Rundschau" подано інформації про українську Гімназію в Празі, про „Союз українських журналістів", про смерть українського маляра Михайла Тимчишина та про український республиканьсько-демократичний орган „Український Вістник".

— Еміґрація до Палестини. У вересні виїхало з меж Польщі до Палестини 1.644 людей, здебільша польських підданих. Між ними було 21 туристів, 301 капіталістів (коли ми матимем такий ґарний процент!), 1028 з свідоцтвом праці.

— Щира розмова. У буджетовій комісії польського сойму промовляв в імені польського соціялістичного клюбу п. Жулабскі. Пос. Корфанти, властитель денника „Ржечпосполіта" каже до нього: „Я гадав, що такий мудрий клюб, як соціялістичний вишле на трибуну розумнійшого промовця". На це йому п. Жулабскі: „Мовчіть, ви маєте найбруднійші руки в Польщі. Можете мене покликати перед маршалківський суд, а я докажу вам це документами". П. Корфанти: „Безличний!" П. Жулавскі: „Блудний чоловік, ґешефтяр". П. Корфанти: „Я до вашої кишені не заглядаю, а ви не заглядайте до моєї". І сказавши це, „сховав до кишені" заяви п. Жулавского.

— Універсальний мебель. Шведський винахідник, Берґлюнд, зробив оригінальний винахід мебля, який може бути налегеньку столом, великим ліжком, двома фотелями, кріслом-гойдаком і кошиком на квіти. Бракує ще хіба ванни, авта і ще дечого.

— Розведена примусово королева. Сіямський король оголосив декрет, що його жінка перестає бути королевою і вертається до попереднього титулу княжни Лякі. Вона є навіть його сестрінницею, та і цей звязок крови не поміг до згоди. Король заявляє, що в інтересі громадського добра він мусить з нею розвестись, бо вона має нестерпну вдачу. Жінка у відповіді на запити кореспондента „Дейлі Телеґраф" відповіла, що не може нічого сказати про характер свого чоловіка, бо її прогнали би з Сіяму. Сіямська королева рішила більше не виходити за муж і присвятитись еманципаційному жіночому рухові.

— Промоція. Інж. Лукашевський Володимир, асистент Української Господарської Академії в Подєбрадах ЧСР. був 20 жовтня промований на Ческій Високій Технічній Школі у Празі, на доктора технічних наук. 688 1-1

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Промова прем. Ґрабского.

Зараз після отворення засідання польського сойму 23. X. прем. Ґрабскі виголосив промову. Підчас промови премієра був на салі великий галас. Промову перервали кілька разів. Незалежно від того між послами групи пос. Воєвудського і ППС. прийшло до сутички. Хтось із групи В-го закинув соціялістам, що йдуть на компроміс із урядом за еквіваленти. На соц. лавках счинився такий галас, що прем. мусів перервати промову. Після перерви прем. скінчив промову.

Прем. заявляє, що в дискусії виявились два напрямки. Один констатує недомагання уряду, але не дає ніякої програми. Другий відмовляє урядові довіря. Цю відмову висловлено внесенням на покликання комісії для переведення слідства над урядом. То не успішне. Успішнійше було б вибрати новий уряд.

Дальше обговорював екон. політику, справи хліборобські, податкові й мешканеві. Вкінці заявив, що домагається, щоби сойм ясно заявив своє відношення до уряду. Премієр готов уступити, але не бачить наслідника. Нинішня атмосфера, серед якої живеться, фатальна. Колиж є такі, які зуміють створити уряд, то повинні виступити, забратися до створення нового уряду і почати нову працю, але не слід у своїм безсилі перешкаджати урядови, котрий має стільки обовязків, керуючи долею держави і суспільности.

Довіря для уряду Ґрабского.

Буджетова дискусія в соймі скінчилася 23. X., а голосування над внесенням заяви недовіря уряду відкинено більшістю 29 голосів.

По відкиненні внесення посла Столярского про заяву недовіря для уряду Грабского, маршалок повідомив, що буджет. прелімінар у І. читанні відіслано до комісії. Слідуюче засідання 27. X. На ден. порядку, м. и., поправки сенату в справі зем. реформи.

Грецько-турецький конфлікт.

Грецькі війська посуваються в глибину Болгарії, після артилерійського й летничого приготування. Греки ввійшли вже 6 клм. від границі. Болгарія роззброєна на основі мирового договору не в силі боронитися. Болг. уряд звернувся до представників держав позволити їй змобілізуватися, щоби обсадити болгарські полоси.

В Софії думають, що коли Союз Народів не поладнає конфлікту, війна неминуча. Лінія грецького фронту в Болгарії 20 км. широка. Грецька артилерія бомбардує місто Петріч. Часть міста в огні.

Союз Народів радить у Парижі.

Ген. секр. С.Нар. у порозумінні з Бріяном скликав Раду С. Народів на 26. X. до Парижа в справі грецько-болг. конфлікту.

З судової салі.

Процес Штайґера.

Девятий день розправи.

Предсідник оголошує постанову трибуналу про відмовлення вимскої оборони на перевірення тенденційности протоколу з доразового суду над Штайґером по стенограмові „Хвілі".

Зізнає дальше свідок Кан, який обтяжує дальше протоколянта д-ра Пйотровского. Свідок Маріян Лянґевіч, піротехнік, був завізваний на місце атентату для переведення експертизи неексплодованої бомби. Свідок пояснює присяжним суддям поодинокі частини бомби, які, як corpus delicti, лежать на столі трибуналу.

Компромітація знавців.

Маріян Копач, майор артилерії, зізнає про складники й характер бомби. Признає, що вибухових матеріялів не аналізували хемічно, лише оглядали голим оком. Порівнюючи розчин динамону з гранати, найденої в прачкарні дому, де колись мешкав Штайґер, з розчином з динамону з бомби, киненої на президента, знавці прийшли до висновку, що матеріял є того самого сорта. Бомба не вибухла, бо динамон перейшов вогкістю, від якої вогкою була спайка. Мйр. Копачеві задає низку питань обор. д-р Ландау і збиває його з пантелику до тої міри, що майор артилерії Копач заявляє, що не розуміється на річи, не є ані піротехніком ані химіком, експертизу переводив Лянґевіч, а він лише згодився з опінією Лянґевіча. Так само не міг вивести на чисту воду другий знавець, поручник артилерії Льодра: він теж раз-по-раз покликувався на Лянґевіча а щодо себе, то — мовляв — він ще не склав іспитів.

Д-рові Ландауові, який — видно — завдав собі труду найняти собі інструктора та вивчити відповідні сторінки з підручника химії, вдалося дійсно осягнути небиякий ефект, примусивши польських старшин артилерії (та ще й майора!) до відвороту на цілій лінії. Авдиторія так голосно виявляла свої враження з тої сцени, що предсідник Франке грозив опорожненням салі.

Таємнича справа Ольшанського.

Німецький уряд дав офіціяльну відповідь на польське демарш в справі Ольшанського. Ця відповідь є ідентична зі заявою пруського мін. внутр. спр. Северінґа, оголошеною в пруському соймі на інтерпеляцію одного з послів.

Ольшанський перейшов нім. границю 3. X. 1924 під Бойтен-ом і був притриманий нім. поліцією. Переслуханий заявив, що з рамени „Української Військової Організації" виконав 5. IX. у Львові атентат на през. Войцеховского. Ольш. покликався на ряд осіб, які помогли йому втекти з Польщі. 4-го жовтня свої зізнання потвердив присягою на суді в Бойтен. Суд присудив його за нелеґальний перехід кордону на 2 тижні арешту і кошти. Кару арешту відложено йому до жовтня 1926 р. Як злагіднюючу обставину означено: 1) молодий вік обвинуваченого, 2) щирість, 3) віродостойність заяви. Ольш. зголосився потім у Берліні на постійний побут політ. еміґранта. В Берліні пробув до 2. вересня н. р., виїжджаючи до Магдебурґу, відкіль вернув до Берліна. Теперішнє місце побуту Ольшанського невідоме.

Польські газети снують на цю тему ріжні здогади про таємничі сили, які заопікувалися мнимим атентатчиком у Польщі й Німеччині.

Біржа.

Гроші.

Амер. дол. 6·03·50—6·04·50, канад. дол. 5·55 — 5·58, чеські кор. 0·17·50 — 0·17·66 леї 0·02·50 —0·02·66, франц. франк 0·27·33—27·50 швайц. фр. 1·14—1·15, анг. фунт. 28·25—28·30.

Золото. 20 кор. 24·20 —24·50, 20 франк 22·50—22·75; 20 марк. 27·60—27·80; 10 руб. 30·80—31·00.

Срібло. Австр. кор. 0·50·50—0·51, 5 ав. кор. 2·55—2·60, фльорени 1·28—1·30, рубл. 2·13—2·15, рубель дрібним сріблом 1·00 —1·06.

Збіжа.

Пшениця кр. з 1925 р. 20·50—21·50, жито з 1925 р. 15·00—15·50, ячмінь паст. 00·00 00·00 овес гал. 16·75—17·75.

✝ Посмертні згадки.

З Малішевських Юлія Чубатова, вдова по судовім раднику в Коломиї упокоїлася по короткій і тяжкій недузі дня 19. жовтня 1925 р. в 68 році життя. Похорон відбувся в середу дня 21. жовтня н. р.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру" О. Міткевич:
Рогатин, саля „Сокола".
24.X. „Сатана".
26.X. „Вій".
27.X. „Ніч під Івана Купала".
Рогатин, саля „Просвіти".
25.X. „Запорожець за Дунаєм".
563 19—?

Український Театр під дирекцією І. Когутяка.
Білий Камінь, саля „Просвіти".
Субота 24.X. „Діти Агасвера".
Неділя 25.X. „Хмара".
Понеділок 26.X. „Воскресеніє".
Вівторок 27.X. „Запорожець за Дунаєм".
Середа 28.X. „Барон Кімчель".
Четвер 29.X. „Царевич".
Пятниця 30.X. „Натусь".
Олесько, саля „Народного Дому".
Субота 31.X. „Весняний Похресник".
Неділя 1.XI. „Воскресеніє".
Вівторок 3.XI. „Натусь".
Середа 4.XI. „Царевич".
Четвер 5.XI. „Морфіюм." 569 1—?

Український мішаний хор Д. Котка.
у суботу 24.X. Сколе.
у неділю 25.X. Долина.
у понеділок 26.X Долина.
у второк 27.X. Стрий.
у середу 28. X. Стрий. 518 26?

З нагоди ювилею 42-літної громадянської діяльности Вп. д-ра Степана Федака зложили: т-во „Повця" і п. інж. А. Ковнеляя у Львові по 20 зол. на „Рідну Школу". За жертви складає щиру подяку Головна Управа УПТ. 610 1—1

Туристичне т-во „Плай" улаштовує, при добрій погоді, в неділю 25-го н. м. прогульку до Звенигорода на городище. Збірка в 6·20 галя головн. двірця. Відізд 6·50 до Ст. Села, поворот вечірним поїздом евент. на Винники. Провіянт взяти. Гостям раді. Проваднть о. Біликевич.

Дрібні оголошення.

ВІЛЛЮ продам, займаючу 12 убікацій (три вільні), з городом 390 сяжнів. Чудовий вид. Околиця Личакова. Ціна 3.000 доларів. „Праця", вул. Гавзнера 5. 686 1—2

ПОШУКУЮ лекції з Гимназійних і семінарійних клас. Ласкаві зголошення: Захарясевич Іван, Брукарі нижні п. Синевці. 689 1—1

МОЖУ доставляти кожду скількість масарських виробів для кімнат до сидіння і инших підприємств як також для приватних домів. Вироби чисто червоні. Ціни приступні. Гринь Шеллюк, Броди. 686 1—1

ДО науки кравецтва прийму здібного хлопця, за харч через 3 роки задаю 150 долярів. Антін Бурда, Львів, площа Марійська 10. 680 2—2

СПАЛЬНЯ, їдальня, сальони, мужеські кімнати, солідні, непопаючі, найдешевше поручає: Лев Матвійовскі, вул. Ховшини 29. 675 2—4

ВЖЕ ПОЯВИЛОСЯ 2-ге число двотижневого огляду національного життя „ПОЛІТИКА". Це висилається тільки передплатникам. Ціна примірника 80 сотиків. Передплата до кінця року 4 зол., без першого числа зол. 3·50. Передплату слати на конто „Політики" до Земельного Банку Гіпотечного у Львові, Підвале ч. 7. 692 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає І. Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10